

| ocena dopuszczająca<br>Uczeń:   | ocena dostateczna<br>Uczeń:  | ocena dobra<br>Uczeń:   | ocena bardzo dobra<br>Uczeń:   | ocena celująca<br>Uczeń:  |
|---|--|---|--|---|
| <b>Dział 1. Poznajemy warsztat przyrodnika</b>  |  |   |  |   |
| Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: I.1, I.2, I.3, I.4, I.5, I.6, II.1, II.2, VI.1, VI.2   |  |   |  |   |
| wymienia składniki przyrody nieożywionej i ożywionej (A); podaje trzy przykłady wytworów działalności człowieka (A); wymienia zmysły człowieka (A); wymienia źródła informacji o przyrodzie (A); wyjaśnia, czym jest obserwacja, a czym doświadczenie (B); podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie (A); podaje nazwy głównych kierunków geograficznych (A); odszukuje na planie lub mapie wskazany obiekt (D) | opisuje rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata (B); przyporządkowuje przyrząd do obserwowanego obiektu (C); wyjaśnia, co to jest widnokrąg (B); wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu rysuje różę głównych i pośrednich kierunków geograficznych (B); rozpoznaje obiekty w terenie przedstawione na planie i opisuje je za pomocą znaków kartograficznych (C); określa położenie innych obiektów na mapie w stosunku do podanego obiektu (C); oblicza wymiary biurka w skali 1 : 10 (C); | wymienia cechy ożywionych składników przyrody (A); wyjaśnia znaczenie obserwacji w poznawaniu przyrody (B); opisuje etapy doświadczenia (A); podpisuje na schemacie poszczególne części mikroskopu (C); opisuje sposób wyznaczania kierunku geograficznego za pomocą gnomonu (C); opisuje budowę kompasu (A); wyjaśnia zasadę tworzenia nazw kierunków pośrednich (B); oblicza rzeczywiste wymiary przedmiotu przedstawionego w różnych skalach (D); wyjaśnia, na czym polega orientowanie mapy (B) | planuje obserwację dowolnego obiektu lub organizmu w terenie (D); określa przeznaczenie poszczególnych części mikroskopu (C); opisuje sposób przygotowania obiektu do obserwacji mikroskopowej (B); porównuje sposoby wyznaczania kierunków geograficznych za pomocą kompasu i gnomonu (C) | wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego składnika przyrody może wpłynąć na pozostałe wybrane składniki(B); planuje i prowadzi doświadczenie (D); wyjaśnia, dlaczego do niektórych doświadczeń należy używać dwóch zestawów (D); wymienia nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji (odległych obiektów, głębin) (B); opisuje sposób wyznaczania kierunku północnego za pomocą Gwiazdy Polarnej oraz innych obiektów w otoczeniu (B) |
| <b>Dział 2. Poznajemy pogodę i inne zjawiska przyrodnicze</b>   |  |   |  |   |
| Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: II.9, II.10, II.11, III.1, III.2, III.3, III.4, III.5, III.6, V.3  |  |   |  |   |
| wymienia stany skupienia,   | podaje przykłady ciał  | wyjaśnia, popierając  | klasyfikuje ciała stałe ze   | opisuje obieg wody  |

| ocena dopuszczająca<br>Uczeń:   | ocena dostateczna<br>Uczeń:  | ocena dobra<br>Uczeń:  | ocena bardzo dobra<br>Uczeń:  | ocena celująca<br>Uczeń:  |
|---|--|--|---|---|
| <p>w których występują substancje (A);<br/>podaje przykłady ciał plastycznych, kruchych i sprężystych w swoim otoczeniu (C); podaje przykłady występowania wody w różnych stanach skupienia (B); odczytuje wskazania termometru (C); podaje nazwy przemian stanów skupienia wody (B); wymienia składniki pogody (A); rozpoznaje rodzaje opadów (C); wymienia przyrządy służące do obserwacji meteorologicznych (A); odczytuje symbole umieszczone na mapie pogody (C); wyjaśnia pojęcia: wschód Słońca, górowanie, zachód Słońca (B); wymienia daty rozpoczęcia kalendarzowych pór roku (A); podaje przykłady zmian zachodzących w przyrodzie ożywionej</p> | <p>stałych, cieczy i gazów (C); wyjaśnia zasadę działania termometru cieczowego (B); zapisuje temperaturę dodatnią i ujemną (C); opisuje, w jakich warunkach zachodzą topnienie, krzepnięcie parowanie i skraplanie (A); wyjaśnia pojęcia: <i>pogoda, upał, przymrozek, mróz</i> (B); podaje nazwy opadów atmosferycznych (B); opisuje pozorną wędrówkę Słońca nad widnokretem, uwzględniając zmiany długości cienia (B); wyjaśnia pojęcia: <i>równonoc jesienna, równonoc wiosenna, przesilenie letnie, przesilenie zimowe</i> (B); opisuje cechy pogody w poszczególnych porach roku (B)</p> | <p>przykładami, na czym polega zjawisko rozszerzalności cieplnej (B); wymienia czynniki wpływające na szybkość parowania (A); opisuje sposób powstawania chmur (B); wyjaśnia, czym jest ciśnienie atmosferyczne (B); wyjaśnia, jak powstaje wiatr (B); określa aktualne zachmurzenie (C); i przyporządkowuje trzech przyrządy do rodzajów obserwacji meteorologicznych (C); opisuje zmiany temperatury powietrza w ciągu dnia w zależności od wysokości Słońca nad widnokretem (B); opisuje zmiany w pozornej wędrówce Słońca nad widnokretem w poszczególnych porach roku (B)</p> | <p>względu na właściwości (B); porównuje właściwości fizyczne ciał stałych, cieczy i gazów (C); podpisuje na mapie kierunek wiatru (C); wykazuje związek pomiędzy porą roku a występowaniem określonego rodzaju opadów i osadów (D); opisuje zmiany długości cienia w ciągu dnia (B); porównuje wysokość Słońca nad widnokretem w południe oraz długość cienia w poszczególnych porach roku (C)</p> | <p>w przyrodzie (B); wyjaśnia różnice między opadami a osadami atmosferycznymi (D); wymienia fenologiczne pory roku, czyli te, które wyróżnia się na podstawie fazy rozwoju roślinności (A)</p> |

| ocena dopuszczająca<br>Uczeń:   | ocena dostateczna<br>Uczeń:   | ocena dobra<br>Uczeń:  | ocena bardzo dobra<br>Uczeń:  | ocena celująca<br>Uczeń:  |
|---|---|--|---|---|
| w poszczególnych porach roku (C)  |   |  |   |   |
| <b>Dział 3. Poznajemy świat organizmów</b>  |   |  |   |   |
| Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: I.4, IV.1, VI.6, VI.1, VI.7, VI.9  |   |  |   |   |
| opisuje trzy wybrane czynności życiowe organizmów (B); wyjaśnia pojęcia <i>organizm jednokomórkowy</i> , <i>organizm wielokomórkowy</i> (B); wyjaśnia pojęcia: <i>organizm samożywny</i> , <i>organizm cudzożywny</i> (B); wymienia, na podstawie ilustracji, charakterystyczne cechy drapieżników (B); układa łańcuch pokarmowy z podanych organizmów (C); wymienia korzyści płynące z uprawy roślin w domu i w ogrodzie (A); podaje przykłady zwierząt hodowanych przez człowieka (B) | wymienia czynności życiowe organizmów (A); podaje nazwy królestw organizmów (A); podaje przykłady organizmów roślinożernych i mięsożernych (B); wyjaśnia, na czym polega wszystkożerność (B); wyjaśnia, czym są zależności pokarmowe (B); podaje nazwy ogniw łańcucha pokarmowego (A); podaje przykłady dzikich zwierząt żyjących w mieście (A) | opisuje hierarchiczną budowę organizmów wielokomórkowych (B); charakteryzuje czynności życiowe organizmów (C); opisuje cechy przedstawicieli poszczególnych królestw organizmów (B); przyporządkowuje podane organizmy do grup troficznych (samożywny, cudzożywny) (B); wymienia cechy roślinożerców (B); wymienia przedstawicieli pasożytów (B); wyjaśnia, co to jest sieć pokarmowa (B); wyjaśnia, jakie znaczenie ma znajomość wymagań życiowych uprawianych roślin (B); wyjaśnia, dlaczego nie wszystkie zwierzęta możemy hodować w domu (B) | opisuje sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny (B); określa rolę, jaką odgrywają w przyrodzie zwierzęta odżywiające się szczątkami glebowymi (C); wyjaśnia, na czym polega pasożytnictwo (B); opisuje szkodliwość zwierząt zamieszkujących nasze domy (przykłady) (C) | uzasadnia potrzebę klasyfikacji organizmów (C); charakteryzuje wirusy (C); podaje przykłady pasożytnictwa w świecie roślin, grzybów, bakterii i protistów (B); podaje przykłady obrony przed wrogami w świecie roślin i zwierząt (C); wymienia nazwy kilku roślin leczniczych uprawianych w domu lub w ogrodzie (B) |

| ocena dopuszczająca<br>Uczeń:   | ocena dostateczna<br>Uczeń:   | ocena dobra<br>Uczeń:   | ocena bardzo dobra<br>Uczeń:  | ocena celująca<br>Uczeń:   |
|---|---|---|---|--|
| <b>Dział 4. Odkrywamy tajemnice ciała człowieka</b>   |   |   |   |  |
| Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: IV.1, IV.2, IV.3, IV.4, IV.5, IV.6, V.10   |   |   |   |  |
| wymienia składniki pokarmowe (A); opisuje znaczenie wody dla organizmu (B); wyjaśnia, dlaczego należy dokładnie żuć pokarm (B); uzasadnia konieczność mycia rąk przed każdym posiłkiem (C); podpisuje na schemacie elementy szkieletu oraz narządy układów: pokarmowego, krwionośnego, oddechowego, nerwowego, ruchu i rozrodczego (C); wymienia zasady higieny poznanych układów (A); na rysunku pokazuje narządy zmysłów (C); rozpoznaje na ilustracji komórki rozrodcze: męską i żeńską (C); wyjaśnia pojęcie <i>zapłodnienie</i> (B); podaje przykłady zmian w organizmie świadczących o rozpoczęciu okresu dojrzewania (A); podaje | podaje przykłady produktów spożywczych bogatych w białka, cukry, tłuszcze, witaminy (B); opisuje rolę poszczególnych układów (B); wymienia trzy funkcje szkieletu (A); opisuje rolę poszczególnych narządów zmysłów (B) wyjaśnia pojęcie <i>cięża</i> (B); wymienia zmiany fizyczne zachodzące w okresie dojrzewania u dziewcząt i chłopców (B); omawia zasady higieny, których należy przestrzegać w okresie dojrzewania (B) | opisuje rolę składników pokarmowych w organizmie (B); wyjaśnia pojęcie <i>trawienie</i> (B); opisuje drogę pokarmu w organizmie (B); proponuje zestaw prostych ćwiczeń poprawiających funkcjonowanie układu krwionośnego (D); opisuje budowę poszczególnych narządów układu oddechowego, pokarmowego, krwionośnego, rozrodczego, nerwowego oraz układu ruchu (B); rozróżnia rodzaje połączeń kości (C); podaje nazwy największych stawów występujących w organizmie człowieka (A); wskazuje na planszy elementy budowy oka i ucha (C); opisuje zmiany psychiczne zachodzące w okresie dojrzewania (B) | wyjaśnia rolę enzymów trawiennych (B); wskazuje narządy, w których zachodzi mechaniczne i chemiczne przekształcanie pokarmu (B); wyjaśnia, na czym polega współdziałanie układów: pokarmowego, oddechowego i krwionośnego (C); opisuje wymianę gazową zachodzącą w płucach (B); wymienia zadania mózgu (B); wyjaśnia, w jaki sposób układ nerwowy odbiera informacje z otoczenia (B); uzasadnia, że układ nerwowy koordynuje pracę wszystkich narządów zmysłów (D); opisuje rozwój nowego organizmu (B) | opisuje rolę narządów wspomagających trawienie (B); wymienia czynniki, które mogą szkodliwie wpłynąć na funkcjonowanie wątroby lub trzustki (A); charakteryzuje rolę poszczególnych składników krwi (B); wyjaśnia, dlaczego w okresie szkolnym należy szczególnie dbać o prawidłową postawę (B); |

| ocena dopuszczająca<br>Uczeń:  | ocena dostateczna<br>Uczeń:  | ocena dobra<br>Uczeń:  | ocena bardzo dobra<br>Uczeń:  | ocena celująca<br>Uczeń:  |
|--|--|--|---|---|
| przykłady zmian w funkcjonowaniu skóry w okresie dojrzewania (B)   |  |  |   |   |
| <b>Dział 5. Odkrywamy tajemnice zdrowia</b>  |  |  |   |   |
| Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: V.1, V.2, V.4, V.5, V.6, V.7, V.8, V.9, V.10  |  |  |   |   |
| wymienia zasady zdrowego stylu życia (A); wyjaśnia, dlaczego ważna jest czystość rąk (B); wymienia drogi wnikania do organizmu człowieka drobnoustrojów chorobotwórczych (A); wymienia dwie zasady bezpieczeństwa podczas zabaw na świeżym powietrzu (A); wymienia numery telefonów alarmowych (A); wymienia zasady, których przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób zakaźnych (B); podaje przykłady zjawisk pogodowych, które mogą stanowić zagrożenie (B); określa sposób postępowania po użądleniu (A); podaje przykłady środków czystości, które stwarzają | podaje zasady prawidłowego odżywiania (A); wyjaśnia, dlaczego należy dbać o higienę skóry (B); podaje przykłady wypoczynku czynnego i biernego (B); wymienia przyczyny chorób zakaźnych (A); opisuje przyczyny zatruć (B); opisuje zasady postępowania w czasie burzy (B); podaje przykłady trujących roślin hodowanych w domu (A); opisuje zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku skaleczeń i otarć (C); podaje przykłady substancji, które mogą uzależniać (B); podaje przykłady sytuacji, w których należy zachować się asertywnie (C); prezentuje właściwe | wyjaśnia rolę aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia (B); opisuje sposób pielęgnacji skóry ze szczególnym uwzględnieniem okresu dojrzewania (C); wyjaśnia, na czym polega higiena jamy ustnej (B); wyjaśnia, czym są szczepionki (B); wymienia objawy zatruć pokarmowych ze szczególnym uwzględnieniem zatruć grzybami (B); uzasadnia celowość umieszczania symboli na opakowaniach substancji niebezpiecznych (C); wyjaśnia, na czym polega palenie bierne (B); wymienia skutki przyjmowania narkotyków (B); uzasadnia | wyjaśnia, czym jest zdrowy styl życia (B); opisuje skutki niewłaściwego odżywiania się (B); opisuje skutki niedoboru i nadmiernego spożycia poszczególnych składników pokarmowych (B); wyjaśnia, na czym polega higiena osobista (B); opisuje objawy wybranych chorób zakaźnych (B); charakteryzuje pasożyty wewnętrzne człowieka (C); wymienia drobnoustroje mogące wnikać do organizmu przez uszkodzoną skórę (B); opisuje sposób postępowania po ukąszeniu przez żmiję (B); opisuje zasady postępowania w przypadku oparzeń (C); | wyjaśnia istotę działania szczepionek (B); wyjaśnia, dlaczego należy rozsądnie korzystać z kąpiei słonecznych i solariów (B); wymienia sposoby pomocy osobom uzależnionym (B); podaje przykłady profilaktyki chorób nowotworowych (B) |

| ocena dopuszczająca<br>Uczeń:   | ocena dostateczna<br>Uczeń:   | ocena dobra<br>Uczeń:  | ocena bardzo dobra<br>Uczeń:   | ocena celująca<br>Uczeń:  |
|---|---|--|--|---|
| zagrożenie dla zdrowia (A); podaje przynajmniej dwa przykłady negatywnego wpływu dymu tytoniowego i alkoholu na organizm człowieka (B); wyjaśnia, czym jest asertywność (B)   | zachowanie asertywne w wybranej sytuacji (C)  | konieczność zachowań asertywnych (D)   | podaje przykłady dziko rosnących roślin trujących (D); wyjaśnia, czym jest uzależnienie (B);   |   |
| <b>Dział 6. Poznajemy krajobraz najbliższej okolicy</b><br>Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: II.3, II.4, II.5, II.6, II.7, II.8, VI.1, VI.2, VI.3, VI.4, VI.5, VII.1, VII.2, VII.3, VII.4, VII.5, VII.6, VII.7, VII.8  |   |  |  |   |
| wyjaśnia pojęcie <i>krajobraz</i> (B); wymienia składniki, które należy uwzględnić, opisując krajobraz (A); wymienia nazwy krajobrazów kulturowych (A); rozpoznaje na ilustracji wzniesienia i zagłębienia (C); wymienia nazwy grup skał (A); podaje przykłady wód słonych (B); wymienia trzy formy ochrony przyrody w Polsce (A); podaje przykłady ograniczeń obowiązujących na obszarach chronionych (B); wyjaśnia, na czym | wyjaśnia, do czego odnoszą się nazwy krajobrazów (B); podpisuje na rysunku elementy wzniesienia (C); podaje po jednym przykładzie skał należących do poszczególnych grup (B); wyjaśnia, czym jest próchnica (B); wyjaśnia pojęcia: <i>wody słodkie</i> , <i>wody słone</i> (B); wymienia rodzaje wód powierzchniowych (A); podaje przykłady zmian w krajobrazach kulturowych (B); wyjaśnia czym są parki narodowe i pomniki | rozpoznaje na zdjęciach rodzaje krajobrazów (C); opisuje cechy poszczególnych krajobrazów kulturowych (B); opisuje wklęsłe formy terenu (B); opisuje budowę skał litych, zwięzłych i luźnych (C); na podstawie ilustracji rozróżnia rodzaje wód stojących i płynących (C); opisuje zmiany w krajobrazie najbliższej okolicy wynikające z rozwoju rolnictwa lub przemysłu (C); wyjaśnia cel ochrony przyrody (B); | klasyfikuje wzniesienia na podstawie ich wysokości (A); podpisuje na rysunku elementy doliny (B); opisuje proces powstawania i rolę gleby (B); opisuje, jak powstają bagna (B); charakteryzuje rodzaje wód płynących (B); podaje przykłady działalności człowieka w najbliższej okolicy, które prowadzą do przekształcenia krajobrazu (B); wyjaśnia pochodzenie nazwy swojej miejscowości lub osiedla (D); wskazuje różnice między parkiem | wymienia nazwy: najdłuższej rzeki, największego jeziora, największej głębokości oceanicznej (A); podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rzek na życie i gospodarkę człowieka (B); wyjaśnia, w jakich warunkach powstają lodowce (B); podaje przykłady występowania lodowców na Ziemi (B) |

| ocena dopuszczająca<br>Uczeń:  | ocena dostateczna<br>Uczeń:  | ocena dobra<br>Uczeń:   | ocena bardzo dobra<br>Uczeń:   | ocena celująca<br>Uczeń:   |
|--|--|---|--|--|
| polega ochrona ścisła (B)  | przyrody (B); opisuje sposób zachowania się na obszarach chronionych (B)   | wyjaśnia czym są rezerваты przyrody (B)wyjaśnia różnice między ochroną ścisłą a ochroną czynną (B)  | narodowym a parkiem krajobrazowym (C)  |  |
| <b>Dział 7. Odkrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie</b>   |  |   |  |  |
| Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: VI.5, VI.7, VI.11, VI.8, VI.7, VI.6, VI.13, VI.10   |  |   |  |  |
| wymienia przystosowania ryb do życia w wodzie (A); opisuje schemat rzeki, wymieniając: źródło, bieg górny, środkowy, dolny, ujście (C); podpisuje, np. na schematycznym rysunku, strefy życia w jeziorze (C); podaje przykłady organizmów żyjących w poszczególnych strefach jeziora (B); wymienia czynniki warunkujące życie na lądzie (A); opisuje przystosowania zwierząt do zmian temperatury (C); wpisuje na schemacie warstwy lasu (C); przyporządkowuje po dwa gatunki organizmów do poszczególnych warstw lasu (C); opisuje zasady | opisuje, popierając przykładami, przystosowania zwierząt do życia w wodzie (C); opisuje, popierając przykładami, przystosowania roślin do ruchu wody (C); podaje nazwy organizmów żyjących w biegu górnym, środkowym i dolnym rzeki (B) podaje przykłady roślin strefy przybrzeżnej jeziora (A); wskazuje przystosowania roślin do ochrony przed niekorzystną (zbyt niską lub zbyt wysoką) temperaturą (C); wymienia nazwy przykładowych organizmów żyjących | wymienia cechy, którymi różni się poszczególne odcinki rzeki (B); opisuje przystosowania organizmów żyjących w biegu górnym, środkowym i dolnym rzeki (C); charakteryzuje przystosowania roślinności strefy przybrzeżnej jeziora (B); charakteryzuje przystosowania ptaków i ssaków do życia w strefie przybrzeżnej (C); charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt zabezpieczające przed utratą wody (C); opisuje sposoby wymiany gazowej u zwierząt lądowych (C); opisuje wymagania środowiskowe | porównuje świat roślin i zwierząt w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki (C); wyjaśnia pojęcie <i>plankton</i> (B); układa z poznanych organizmów łańcuch pokarmowy występujący w jeziorze (C); charakteryzuje wymianę gazową u roślin (C); opisuje przystosowania roślin do wykorzystania światła (B); charakteryzuje poszczególne warstwy lasu, uwzględniając czynniki abiotyczne oraz rośliny i zwierzęta żyjące w tych warstwach (D); podaje przykłady drzew rosnących w lasach liściastych, iglastych i mieszanych (B); | opisuje przystosowania dwóch–trzech gatunków zwierząt lub roślin do życia w ekstremalnych warunkach lądowych (C); charakteryzuje bory, grądy, łągi i buczyny (C); wyjaśnia, czym jest walka biologiczna (B); wymienia korzyści i zagrożenia wynikające ze stosowania chemicznych środków zwalczających szkodniki (B) |

| ocena dopuszczająca<br>Uczeń:  | ocena dostateczna<br>Uczeń:  | ocena dobra<br>Uczeń:   | ocena bardzo dobra<br>Uczeń:   | ocena celująca<br>Uczeń: |
|--|--|---|--|--------------------------|
| zachowania się w lesie (B); rozpoznaje na ilustracji dwa drzewa iglaste i dwa drzewa liściaste (C); wyjaśnia znaczenie łąki dla ludzi (B); wyjaśnia, dlaczego nie wolno wypalać traw (B); podaje nazwy zbóż uprawianych na polach (A); podaje przykłady warzyw uprawianych na polach (A); wymienia dwa szkodniki upraw polowych (A); | w poszczególnych warstwach lasu (B); porównuje wygląd igieł sosny i świerka (C); wymienia cechy łąki (B); wymienia zwierzęta mieszkające na łące i żerujące na niej (A); opisuje sposoby wykorzystywania roślin zbożowych (B); uzupełnia brakujące ogniwa w łańcuchach pokarmowych organizmów żyjących na polu (C) | wybranych gatunków zwierząt żyjących w poszczególnych warstwach lasu (C); porównuje drzewa liściaste z iglastymi (C); rozpoznaje rosnące w Polsce rośliny iglaste i pospolite drzewa liściaste (B) rozpoznaje pięć gatunków roślin występujących na łące (C); przedstawia, w formie łańcucha pokarmowego, proste zależności pokarmowe między poznanymi organizmami żyjącymi na łące (C); wyjaśnia, czym różnią się zboża ozime i jare (B); wymienia sprzymierzeńców człowieka w walce ze szkodnikami upraw polowych (B) | przyporządkowuje nazwy gatunków roślin do charakterystycznych barw łąki (C); uzasadnia, że łąka jest środowiskiem życia wielu zwierząt (C); przykłady innych upraw niż zboża, warzywa, drzewa i krzewy owocowe, wskazując sposoby ich wykorzystywania (B); przedstawia zależności występujące na polu w formie co najmniej dwóch łańcuchów pokarmowych (C) |                          |



### Zasady pracy i oceniania

1. Uczeń na każdą lekcję przyrody przynosi: podręcznik, ćwiczenia, zeszyt, długopis, ołówek, linijkę, klej.

2. Formy sprawdzania osiągnięć uczniów:

a) **Prace klasowe** (sprawdziany) [35-45min] – obejmują wiedzę i umiejętności uczniów z ok.6 tematów lekcyjnych (jeden dział lub połowa działu) Są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Nauczyciel ma obowiązek oddać i omówić prace w terminie do dwóch tygodni. Uczeń może poprawić jeden raz każdą pracę klasową w terminie ustalonym przez nauczyciela (do dwóch tygodni po otrzymaniu oceny), a w przypadku otrzymania oceny niedostatecznej więcej razy. Obie oceny są wpisywane do dziennika. Poprawy odbywają się po lekcjach. Najwyższą oceną przy poprawie jest ocena bardzo dobra. Na lekcji dotyczącej omówienia sprawdzianu każdy uczeń otrzymuje swoją pracę do wglądu. Po lekcji nauczyciel zbiera prace i je przechowuje. W przypadku nieobecności na sprawdzianie, uczeń musi napisać go do dwóch tygodni. Gdy uczeń był nieobecny w szkole tylko w dniu sprawdzianu, ma obowiązek napisać sprawdzian podczas najbliższej lekcji przyrody.

b) **Kartkówki** [10-20min] – obejmują wiedzę i umiejętności uczniów z 3 ostatnich tematów lekcyjnych. Mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane. Kartkówki nie podlegają poprawie. W przypadku nieobecności ucznia, może się on spodziewać na najbliższych lekcjach bieżącej kontroli w formie odpowiedzi ustnej. Nauczyciel ma obowiązek ocenić kartkówki w terminie do dwóch tygodni. Prace po omówieniu zatrzymuje uczeń (wkleja do zeszytu ).

c) **Odpowiedzi ustne** – obejmują wiedzę i umiejętności uczniów z 3 ostatnich tematów lekcyjnych. Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć jedynie po nieobecności w szkole. W przypadku nieobecności do trzech dni uczeń może nie być przygotowany do zajęć w dniu powrotu do szkoły. W razie dłuższej nieobecności nauczyciel ustala termin indywidualnie.

d) **Prace domowe** – uczeń ma prawo nie posiadać zadania domowego 2 razy w semestrze (wpisanie do dziennika „np”). Brak zadania domowego więcej niż dwa razy w semestrze skutkuje za każdym kolejnym razem wpisaniem do dziennika „bz”, będzie to miało wpływ na ocenę z zachowania.

e) **Zadania i ćwiczenia wykonywane przez ucznia w czasie lekcji** – uczeń ma obowiązek wykonywać podczas lekcji zadane przez nauczyciela ćwiczenia.

f) **Zeszyty przedmiotowe** – uczeń ma obowiązek zapisywania w zeszycie wszystkich tematów lekcji wraz z notatkami, zadań domowych, terminów zbliżających się sprawdzianów. Nauczyciel może raz w roku/semestrze sprawdzić i ocenić zeszyt. Uczeń otrzymuje wtedy ocenę za zeszyt, na którą składają się m.in. zadania domowe, zadania wykonywane podczas lekcji, karty pracy.

3. Ocenianie – przy pracach pisemnych (sprawdziany, kartkówki) jednym z kryteriów jest punktowy system oceniania, który przeliczany jest na oceny procentowo w następujący sposób:

100% – celujący (6)

99% - 90% - bardzo dobry (5)

89% - 75% - dobry (4)

74% - 50% - dostateczny (3)

49% - 31% - dopuszczający (2)

30% - 0% - niedostateczny (1)

Wynik procentowy ucznia nie jest jedynym kryterium ustalenia oceny. Przy ocenie prac pisemnych nauczyciel bierze pod uwagę poziom trudności wykonanych przez ucznia zadań zgodny z wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny.

4. Laureaci konkursów przyrodniczych o zasięgu wojewódzkim otrzymują celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.

5. Nauka zdalna

- Uczeń ma obowiązek być obecnym na każdych zajęciach od początku do końca i mieć wszystkie niezbędne do pracy materiały.
- Podczas pracy zdalnej głównie ocenia się odpowiedź ustną ucznia.
- Uczeń ma obowiązek terminowego odsyłania prac zadanych przez nauczyciela.

- W przypadku nieodsyłania prac w terminie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, którą może poprawić w terminie ustalonym przez nauczyciela.

Szczegółowe zasady pracy zdalnej określa szkolny regulamin pracy zdalnej.